

Krisesenteret for Bergen og omegn

Følg oss på
Facebook

www.bergenkrisesenter.no

Hva er Krisesenteret?

- ❖ Historikk
- ❖ Krisesenterloven
- ❖ Mandat
- ❖ Vold i nære relasjoner som et samfunnsansvar:
fra politisk/ ideologisk oppdrag til
samfunnsoppdrag

LOV OM KOMMUNALE KRISESENTERTILBOD

§ 1. *Formålet med lova*

Formålet med denne lova er å sikre eit godt og heilskapleg krisesentertilbod til kvinner, menn og barn som er utsette for vald eller truslar om vald i nære relasjonar.

§ 2. *Krav til krisesentertilbodet*

Kommunen skal sørge for eit krisesentertilbod som skal kunne nyttast av personar som er utsette for vald eller truslar om vald i nære relasjonar, og som har behov for rådgjeving eller eit trygt og mellombels butilbod.

**FOKUS FOR ALT ARBEIDET ER Å
ETABLERE ET LIV UTEN VOLD**

Krisesenteret består av:

- Avdeling kvinner og barn
- Avdeling menn og barn
- 4 gjennomgangsleiligheter for familier i reetableringsfase med behov for tett oppfølging
- Avdeling for dagbrukere

Komplekse traumer – komplekse reaksjoner

Kompleks PTSD

Når misbruk skjer over lengre tid når offeret blir «låst» og betinget i en rekke situasjoner og på en rekke mulige måter.

Når det i tillegg har vært overgrep da offeret var barn, vil offeret som regel være fysisk og psykisk umodent

Forsterker under flyktningsituasjoner og krig, smugling av mennesker og prostitusjon.

Symptomer: depresjon, angst, lavt selvbilde, dissosiering, medikament misbruk, selvdestruktiv, risikoatferd, risiko for å bli offer i andre situasjoner, problemer med mellommenneskelige relasjoner, intime relasjoner, problemer med å fungere som forelære, medisinske og somatiske problemer, fortvilelsehåpløshet, skam, skyld

Finnes ikke en oppskrift på hvordan vi som kritesenter kan møte disse kvinnene

Noen fellestrekk- utenom det helt ulike historier og kulturelle bakgrunner

Stillingsgrupper	Kompetansekrav	Litt om arbeidsoppgavene
Krisefaglig arbeid: Kvinner/ menn/ barn	<ul style="list-style-type: none"> • Lederen og fagansvarlige (ledergruppen) har master++ • Juridisk kompetanse • Kompetanse på vold og traumatisk stress • Barnefaglig kompetanse • Krav om videreutdanning på sine felt • Krav om høgskole for miljøterapeuter 	<ul style="list-style-type: none"> • Akutt ivaretagelse • Voldskartlegging • Risikovurderinger • Etablering av hjelpeapparatet • Ivaretagelse av barnas rettigheter • Støttesamtaler/ grupper • Relokalisering • Nyetablering • Oppfølging av beboere i gjennomgangseiligheter • Faglig utviklingsarbeid • Undervisning/ informasjon (internt/ eksternt)
Miljøarbeid barn/ voksne	<ul style="list-style-type: none"> • Barne/ ungdomsarbeidere • Førskolelærer • Aktivitører 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktiviteter • Tilrettelegging av botilbudet • Miljøterapeutiske tiltak • Bistå med avlastning og leksehjelp ved behov
Husmester/ kjøkken/ hygiene etc	<ul style="list-style-type: none"> • Kokk 	<ul style="list-style-type: none"> • Veiledning i kosthold og hygiene • Tilrettelegging av måltider og organisering i hverdagen • Praktisk tilrettelegging/ trivsel
Kontor, telefon, økonomi	<ul style="list-style-type: none"> • Merkantil 	<ul style="list-style-type: none"> • Svare på henvendelser • Kontorarbeid/ økonomi
Ettermiddag/ helg/ natt	<ul style="list-style-type: none"> • Realkompetanse • Personlig egnethet • Faglig kompetanse 	<ul style="list-style-type: none"> • Betjening av et døgnåpent tilbud • Ta imot nye beboere • Betjene telefonen etc
<p>Ledelse består av: Organisasjon Styret Daglig leder Ledergruppe</p>	<p>Antall årsverk: 17 Budsjett: ca 14 000 000</p>	

Brukere på Krisesenteret 2014

	Antall beboere:	Antall døgn	Gjennomsnittlig botid	Gjennomsnittlig pr. døgn har det bodd
Kvinner	97	3001	30,9	8,2
Mann	4	208	52,0	0,6
Barn	121	3361	28,7	9,2

Dagbrukere

Andre henvendelser

Informasjonsarbeid rettet mot offentlige etater og utdanningsinstitusjoner

Ansvar for 23 kommuner fra 2014

Våre brukere, eks...:

- Kvinne 30-40 år
- 1. generasjonsinnvandrere
- Familiegjenforening
- Gift med en etnisk nordmann som er 10 år eldre
- Ektefellen er i jobb
- Manglende integrasjon:
  - Ingen informasjon om sine rettigheter/ økonomi
  - Ingen nettverk
  - Beskriver den byråkratiske labyrinten
  - Tvunget til å underskrive papirer av sin ektefelle
  - Sosial isolasjon/ ekstrem kontroll

Våre brukere forts.....

- Etnisk norsk kvinne
  - "Fin fasade" utad/ vellykket
  - 30-40 år
  - Høy utdanning/ god økonomi
  - Gift med en etnisk nordmann
  - som er 40-50 år
  - som er høy utdannet og har en god jobb/ lederstilling/ god økonomi
  - Kvinnen sliter med å bli trodd, voldsutøveren oppfattes som hyggelig og karismatisk utad
-
- Alvorlige drapstrusler, skårer høyest på risikokartlegginger
  - Vanskelig for hjelpeapparatet og KS å komme i posisjon

Fellestrekk:

- Volden debuterte tidlig i forholdet
- Volden er omfattende og langvarig
- Volden er veldig tabuisert (voldsutsatt opplever skyld og skam, bruker masse krefter på å holde det skjult)

Barna

Barna forts...

- 2014 var 70/ 121 barn under skolealder. 60 av disse barna kunne ikke gå i barnehage.
- 33 barn var i alderen 6-12 år. 16 av disse barna kunne ikke gå på skolen på grunn av sikkerhetssituasjonen.
- I 117 av sakene var voldsutøver enten biologisk far eller stefar som barnet har bodd med.
- I 4 saker var voldsutøveren moren til barnet
- Tett kontakt/ samarbeid med barnas skole, barnehage og barnevern i de fleste sakene. Sikkerhetsplaner.
- 23 saker anmeldt til politiet i 2014 på vegne av barna. Tett samarbeid med barnehuset
- I mange saker får voldsutøver besøksforbud overfor barna på grunn av anmeldelsen.
- 15 barn i overgangsløsheter i 2014

Forts...

Vår erfaring er at barna som oftest ikke har fortalt noen om volden tidligere

Barna har som oftest levd med volden i hele oppveksten

Barna føler mye skyld / dårlig samvittighet for volden

Volden er ofte knyttet til dagligdagse situasjoner som fellesmåltid eller høytider, ferier

Barna har ofte stor bekymring for kjæledyr som blir igjen hjemme

Det er ikke voldshendelsene som enkelthendelser, men dynamikken i familien som "skader mest". Å redusere barnets erfaringer til enkelthendelser er lite nyttig

Barna må bli tatt på alvor og få et tilbud på krisesenteret som er tilpasset deres situasjon, alder og individuelle behov. Viktig at barnet får gjort sine rettigheter gjeldende i ulike deler av hjelpeapparatet.

Positive samspillserfaringer

Hva lærer barnet om verden...

- Det antas at ca 80% av krenkelsene mot mor debuterer i svangerskapet eller i løpet av barnets første leveår.

© 2008 by the American Psychological Association. Don't fight at home

Risikovurdering:

Gjelder for:

Periode:

Utarbeidet av:

HØY RISIKO

MIDDELS RISIKO

LAV RISIKO

Begrunnelse:

Tiltak:

Vurderinger bygger på følgende kilder:

Svakheter ved denne risikovurderingen:

Hvordan jobber vi med barna på KS i Bergen

Samtale med mor

Samtaler med barnet

Tegninger

Dyrefigurer

Terapeutiske historier

Boka om Gacek

Barnegrupper

Musikk og drama, aktivitet,
"regulering"

- Primærkontakter for voksne
- Primærkontakter for barn
- Risikokartlegging (SARA, Patriark, SAM)
- Tverrfaglig samarbeid
- Tverretatlig samarbeid
- Brukermedvirkning
- MELDEPLIKT
- AVVERGINGSPLIKT

Menn

- Menn som har behov for beskyttelse og botilbud
- Ofte svært alvorlige og kompliserte saker
- Et økende antall menn som har barn med seg
- Både etniske norske og minoriteter er representert
- Menn er redd for ikke å bli trodd
- Terskelen for å be om hjelp er høyere

Aktivitetstilbud i samarbeid med Røde Kors og Redd Barna

- ❖ Aktiviteter i regi av Krisesenteret (utflukt, musikk, drama, hobby, osv)
- ❖ Samarbeidsprosjekt med Røde Kors (ukentlige aktiviteter for store og små, hytteopphold)
- ❖ Samarbeidsprosjekt med Røde Kors og Folkeuniversitetet: Skole for voksne beboere
- ❖ Nettverksbygging og sosialisering

Tett samarbeid med ulike etater, arbeidsgrupper

- Tverretatlig operativt team (TOT)
- Arbeidsgruppe for ofrene for æresrelatert vold
- Faste samrådsmøter med Barnehuset
- Voksne Voldsutsatte (RVTS)
- Regionalt ledermøte for krisesentrene (RVTS)
  - NAV, Barnevern, Politiet, Kripos, Folkeregisteret, Kontor for Voldsoffererstatning
  - Familievernkontorene, Nygård skole, Voksenopplæring, Flyktningshelsetjeneste
  - Amatheia, IMDI, UDI, Jussformidlingen, JURK, fastlegekontor, KK, Haukeland
  - Barnevernvakten, psykologisk fakultet ved UiB, IOM

Høyrisosaker, menneskehandel og tvangsekteskap

- Tidskrevende arbeid.
- Samarbeid med stort advokatnettverk
- Problemer knyttet til tolking
- Tett samarbeid med stort hjelpeapparat, inkl poliet og Kripos, TOT
- Sikkerhetsvurderinger: SARA (partnervold), Patriark

(ærersrelatert vold), eget utarbeidet risikokartleggingsverktøy

for barna

- Systematisk arbeid med risikokartlegging har bidratt til at vi har relokalisert flere familier, fikk innvilget flere voldsalarmer og besøksforbud, flere saker ble anmeldt og fulgt opp av rettsinstanser.
- Flere liv er blitt reddet!

- Barnefattigdom
- Brukere som «faller mellom to stoler»
- Økende antall dagbrukere (minoriteter og etniske nordmenn)
- Dialog mellom bruker og NAV er tids- og ressurskrevende
- Konklusjoner i evalueringen av krisesentertilbudet som er viktige, og som vi støtter: tilbudet til voldsutsatte med tilleggsproblematikk ikke godt. Vi samarbeider med andre og «sluser» dem videre i systemet
- Tiltakskjeden- til tross for en positiv utvikling, er vi fortsatt «litt på siden» av den kommunale tiltakskjeden
- Ansvarsforholdene i reetableringsfasen er uklare (Individuell plan)

- Vi har ikke et tilrettelagt tilbud for voldsutsatte med fysiske funksjonsnedsettelse
- Boligproblematikk/ reetablering
- Relokalisering vs fritt krisesentervalg: hvor fritt er det?
- Støtter anbefalingene til utvalget, utenom spørsmålet ift geografisk avstand, da våre erfaringer tyder på at kort avstand til tilbudet ikke er gunstig/ formålstjenlig, og de erfaringene er entydige

"Den enkelte har aldrig med et andet menneske at gøre uden at han holder noget af dets liv i sin hånd" ("Den etiske fordring", Gyldendal 1956/1991, s 25).

"Så vist som et menneske med den tillid, det viser eller begærer, giver mer eller mindre af sit liv i den andens hånd, så vist hører fordringen om at tage vare på det liv med til vor tilværelse sådan som den nu engang er." (s 27 samme verk)

Kostnader til krisesentertilbud (gjennomsnitt per innbygger)

- Østfold kr. 93
- Akershus kr. 57
- Finnmark kr. 172
- Aust Agder kr. 104
- Telemark kr. 66
- Sogn og Fjordane kr. 66
- **Hordaland kr. 33**

